

[Henning Hasle.]

ikke glemmer, at der har fundet en Udvikling Sted. Hvis man i Dag vilde belægge en Handling, der var begaaet i 1940, med Straf og den ikke paa det Tidspunkt, da den blev begaaet, betragtedes som strafværdig, saa vilde man være ude i Vilkaarlighed. Jeg haaber, som sagt, at dette Forslag er Udtryk for det rette, og naar jeg tror det, er det, fordi der her kun er taget saa grove Forbrydelser med, at de paa ethvert Tidspunkt lige fra Begyndelsen af Besættelsen har været bedømt som strafbare af det danske Folk. Naturligvis har Opfattelsen af, hvad der var tilladeligt, svinget i Tiden fra 1940 til 1945, ikke mindst med Hensyn til hvad der var moralsk tilstedeligt. Man kan jo ikke se bort fra, at der, dengang Besættelsen havde fundet Sted, var afsluttet en Slags „Overenskomst“ mellem Tyskland og Danmark, ganske vist en Overenskomst, der var os paatvunget under Trusel om Vold, under Trusel om Københavns Udslættelse ved Bombeangreb, men som dog over for Befolkningen fremtraadte som en vis *modus vivendi* imellem de to Lande, understreget ved Kongens og Regeringens Opfordring til det danske Folk om at vise Ro og værdig Optræden. Ganske anderledes klar var jo Situationen efter den 29. August 1943, da Kongen faktisk blev gjort til Krigsfange, Regering og Rigsdag sat ud af Funktion ved tysk Magtsprog og Hær og Flaade overfaldet af den tyske Krigsmagt. Fra den Dato er der i hvert Fald ingen Tvivl om, at der bestod en faktisk Krigstilstand imellem Danmark og Tyskland. Fra denne Dato kan ingen have været i Tvivl, og denne Dato er da ogsaa fremhævet som noget betydningsfuldt i Lovforslagets § 1, ifølge hvilken de Handlinger, som før denne Dato er foretaget i Henhold til Lov eller lovlige dansk Myndigheds Ordre, ubetinget er straffri, medens de efter denne Dato ikke ubetinget er straffri. Jeg tror ogsaa, man var blevet nødt til at tage videregaaende Hensyn til denne Dato, hvis man vilde have inddraget mere under det strafbares Omraade, end det er sket her. Men, som sagt, jeg accepterer, at den højtærede Justitsminister ikke har gjort det, og jeg gør det, fordi disse Forbrydelser alle er saa grove, at det danske Folk har fordømt dem lige fra den allerførste Dag.

Det blev fremhævet, at denne Lovgivning er meget streng. Jeg skal ikke nægte det, den er overordentlig streng, den er strengere, end vi har været vant til. Da Helge Rode i 1920 skildre Danmark og det danske Folk, sagde han:

„Værn med Vid, hvad helt er vort, sig kun Sandhed, jævnt og kort, glædest ved det milde, Danskens Lov i Krig og Fred være Ret og Billighed, som Kong Volmer vilde.“

Ja, glædest ved det milde — det har vi Danske hidtil været. Vi længes efter den Dag, da vi igen med Sandhed kan være det, men i dette Øjeblik, hvor Danmark rejser sig igen, blodigt af Bøddelhændernes Jerngreb, taarevædet ved Hundreder af Sønners og Døtres Død, Lemlæstelse og Tortur, blussende af Harme over Voldsdaad og Niddingfærd, i denne Stund er det ikke muligt at vise Mildhed! Jeg synes tværtimod, vi skylder Mindet om vore døde at vise Strenghed, og vi frygter ikke Historiens Dom, fordi vi er strenge. Men vi vil til det yderste bestræbe os for, at der skal være Retfærdighed, at der skal være „Billighed og Ret“. Glade ved Strengheden er vi ikke. Det er med tungt Hjerte, vi skrider til denne Lovgivning, fordi den er Vidnesbyrd om, at Folk, vi maa kalde vore Landsmænd, har forsynet sig saa groft, som vi ikke troede det muligt for Danske at forsynde sig mod Folk og Fædreland.

Med Hensyn til Strengheden kan der rejses Spørgsmaal, om man skal blive staaende ved Forslagets Minimumsstraf, 4 Aars Fængsel. Jeg rejser ikke dette Spørgsmaal, fordi jeg ønsker nogen mildere Behandling, men fordi der i selve Fastsættelsen af dette Minimum ligger en Rette-snor for Anklagemyndigheden og for Domstolene med Hensyn til, at en Række mindre Forbrydelser ikke vil kunne straffes. Det er klart, at Domstolene i stor Udstrækning vil vige tilbage for at idømme 4 Aars Fængsel for et Forhold, som ikke kan anses for nogen grov Forbrydelse. Vi har ved Nævningedomstole her i Landet set, hvorledes Lægfolk reagerer, naar de synes, at en Straffelov er for streng. Jeg tænker paa de talrige Frifindelser i Fosterdrabsager, som vi oplevede, før den mildere Straffelov paa dette Omraade traadte i Kraft, simpelt hen fordi Folkets Retsfølelse reagerede imod at idømme saa strenge Straffe, som der her var Tale om, og saa var der altsaa ingen anden Mulighed end Frifindelse.

Samtidig med at man fastholder den strenge Minimumsstraf, maa man altsaa gøre sig klart, at en Del Forbrydelser, som mange maaske vil synes er strafværdige, ikke naar frem til Domfældelse, men man kan naturligvis stille sig paa det Standpunkt, at man kun ønsker de mere grove Forbrydelser straffet efter denne Lov, men at